

אין אדם נטהר לעולם אלא בדברי תורה

וְתָא חִזֵּי, לֹא אַתְּ דָבֵי בֶּר נְשׁ לְעַלְמִין, אֲלֹא בְּמַלְיִן דָּאוּרִיְתָא ובא וראה אין אדם נטהר לעולם אלא בדברי תורה. **בְּגִינִי כְּךָ מַלְיִן דָּאוּרִיְתָא לֹא מִקְבְּלִין טוֹמָא** ולמן דברי התורה לעולם אינם מקבלים טומאה, **בְּגִינִי דָּאִיחֵי** (משל ג') **קַיִםَا לְדָבָא הַלְּאֵין מַסְאָבֵי** לפי שהتورה עומדת לטהר ולזckaר לאותם הטמאים מעוננותיהם, **וְאַסְוּוֹתָא בְּאָוּרִיְתָא אֲשִׁתְבָּח** רופאות הגוף מתחלוואי ורפואת הנפש מחולאת החיצונים נמצאת בתורה. **דְּבָתִיב, רִפְאֹות תְּהִי לְשָׁרֶךְ וְשָׁקוֹי לְעַצְמוֹתֶיךָ** התורה תהיה רפואה לטבורך ומוח לעצמותיך (ו). **וְדְּבִיוֹתָא אֲשִׁתְבָּח בְּאָוּרִיְתָא, דְּבָתִיב** והטהרה נמצאת בתורה שנאמר, (תהלים יט) **יָרָאָת יְהֹוָה טָהֹרָה עֻזְמָדָת לְעֵד. מַאי עֻזְמָדָת לְעֵד** מהו עומדת לעד. **דְּקִיִּמָא תְּדִירָא בְּהַהְוָא**

— אָוֹר הַרְשָׁבָ"י —

בתורה. שנאמר "כִּי לֹוִית חַנְּ הַפָּ". החש בראשו יעסוק בתורה. שנאמר "כִּי לֹוִית חַנְּ הַפָּ". החש לראשך" חש בגרונו יעסוק בתורה. שנאמר "וּוְנָקִים וְתַבִּשִּׁיט שְׁנוֹתָנִים עַל הַצּוֹאָרָן לְגַרְנוֹתִיךָ". חש במעיו יעסוק בתורה. שנאמר "רִפְאֹות תְּהִי לְשָׁרֶךְ וְלְטָבּוֹרֶךְ". חש בעצמותיו יעסוק בתורה. שנאמר "וְשָׁקוֹי לְעַצְמוֹתֶיךָ". חש בכל גוףו יעסוק בתורה. שנאמר "וְלְכָל בָּשָׂרוֹ מִרְפָּא".

עונו ביסורים, עוד המציא לו כפרה הגינוי תמיד בתורה וינויתו בה, כאשר אמרו ח"ל אם יתכפר עזון בית עלי בזבח ובמנחה, בזבח ובמנחה אין מתכפר אבל מתכפר בדברי תורה וכוכי, והנה כי התורה רפואה לכל מחלות נחלה מאוד, על כן כתוב מרפא לשון עז חיים עכ"ל.

(ו) ובגמרא ערובין נה. אמר רבי יהושע בן לוי: המהלך בדרך ואין עמו בן לוייה יעסוק

דְּבִיוֹתָא, וְלֹא אַתְּ עִדִּי מִגְיָה לְעַלְמֵין שעומדת היא לעד באותה הטהרה ואינה מתבטלת ממנו לעולם.

ע"י לימוד התורה האדם קונה קדושה וטהרה

אמֶר לֵיה יְרָאת יְהוָה בְּתִיב, וְלֹא תֹּרֶה שאל רבי חייא את רבי יוסי אמרת שהטהרה בתורה והפסוק שהבאתי לך הוא 'יראת ה' תורה' ולא תורה ה' טהורה'. **אמֶר לֵיה, חַכִּי הוּא וְקַדְשָׁי** השיב לו רבי יוסי כך הוא וראי שיראת ה' שבפוסק זה היא תורה, **דְּהָא אֲזִירִיתָא מְסֻטָּרָא דְּגַבּוֹרָה קָא אַתִּינָא** כי התורה גם כן מצד הגבורה היא כמו שבכתב 'ash dat למ"ו והיא בחינת יראה ולכון קרא לה יראת ה'. **אמֶר לֵיה, וְמַהְתָּם נְפָקָא, מְהַכָּא נְפָקָא** שאל רבי חייא את רבי וכי יראת ה' יצא מהగבורות והלא מחכמיה היא יצאה, **דְּבִתִּיב,** (תהלים קיא) **רְאֵשִׁית חַכְמָה יְרָאת יְהוָה וּבְתִיב יְרָאת יְהוָה טְהוֹרָה** והיינו שהדבר הראשון שהתגללה מהחכמה היא יראת ה' ועליה נאמר שהיא טהורה, וחכמיה היא בימין ובגבורה היא בשמאן ואם כן חורה קושיא למקומה שיראת ה' טהורה אינה בחינת התורה אלא בחינת המלכויות הנקרת יראת הנשכנת מחכמיה ונקרת יראה כיוון שהוא דין **וְאֲזִירִיתָא קְדֻשָּׁה אַתְּ קָרְרִי, דְּבִתִּיב** והتورה שהיא בתפארת לא נקרת טהורה אלא קדושה כמו שבכתב **כִּי קְדֻשָּׁה אַנְּיִי יְהוָה, וְדָא אֲזִירִיתָא, דְּהָיָה שְׁמָא קְדִישָׁא עַלְאָה** וזה התורה שהיא שם קדוש עלין. **וְעַל דָּא,** (דף פ"א ע"א) **מִן דְּאַשְׁתַּדְלָל בָּה אַתְּ דָבֵר** ועל כן מי שעוסק בתורה הקדושה מיד הוא נתהר

מעוננותיו מצד המלכות שהיא טהורה כי הטהרה היא הפתח ליכנס באצלות, **ולבתר**
את קדש ואחר שהוא מוסיף עוד לימוד תורה לשם בטהרתו בעמל וגיעה הוא גם
 מתקדש **בדתיב קדושים תהיו קדושים הוי לא בתיב,**
אלא תהיו לך א' ולא כתוב קדושים היו שפירושו מיד היו קדושים עם
 כויסחכם לתורה אלא קדושים תהיו לעתיד, כי אחר שתויסחו לימוד תורה לשם בטהרתו
 תהיו גם קדושים. **אמר ליה חמי הוא, ומקרה בתיב אמר לו רבי**
יוסי לרבי חייא בר והוא כמו שאמרת ומקרה מלא הוא, (שמות יט) ואתם תהיו
לי מלכחת כהנים וגוי קדוש, ובתיב אלה הדרבים וגוי'
 כי בתחילת תהיו מלכחת כהנים והיינו על ידי טהרתם מצד המלכות, וגוי קדוש בקדושה
 מצד זו וזה מה שהסמיר לו 'אללה הדברים' כי כל זה הוא על ידי דברי התורה שמקנה
 לאדם העוסק בה טהרתו וקדושה.

תאנא, קדשה דאוריתא, קדשה דסליקת על כל
קדושים למדנו כי קדושת התורה היא קדושה העולה על כל הקדשות
 ואפילו אם יעשה אדם מעשים טובים לאין קץ, העוסק בתורה מתקדש בקדושה עליונה
יותר. וקדושה רחכמתא על אלה סתימה, סלקא על פלא
 וקדושת חכמת הקבלה שהוא מוחכמה עליונה הסתומה דעתיות, היא עולה על כולן אפילו
 על קדושת פשטי התורה שהוא בז"א. **אמר ליה** אמר לו רבי חייא לרבי יוסי **לאו**
אוריתא בלא חכמתא, ולאו חכמתא בלא אוריתא
 אין פשטי התורה שבז"א אלא תורה הנستر שהיא בחכמיה ולא חכמת התורה שבנستر ולא
 פשטי התורה שבז"א כי שורש הכל הוא החכמיה המשפיע בז"א ונמצא שתורת הנستر היא
 הלימוד היומי

שורש לפשטי התורה והפשת הוא גליי והוצאה לפועל של חכמת הנسطר, **וכליא**
בחד דרניא הזא, וכליא חד ואם כן הכל הוא דרגה אחת והכל אחד,
אליא אורייתא בחכמה עלאה אשתקחת, ובה קיימא,
ובה אתגעו שרשאה מבל טריין אלא התורה היא בחכמה
 העלונה ובה היא עומדת ובכחמה וטוענים השרשים לפשטי התורה שבכתב וחושבע"פ שם

בזוזן [יא].

אור הרשב"י

ברוך הוא אומר לו בני כל ההלכות למה לא
 שנית אותם, בא לפניו מי שיש בידו הלבתו,
 הקדוש ברוך הוא אומר לו בני תורה בהנים
 למה לא שנית, בא לפניו מי שיש בידו תורה
 בהנים, אומר לו הקדוש ברוך הוא בני חמישה
 חמישית תורה למה לא שנית, בא לפניו מי
 שיש בידו חמישה חמישית תורה, אומר לו בני
 למה לא למדת הגדה ולא שנית, שבשעה
 שחכם יושב ודורש אני מוחל ומכפר
 עונותיהם של ישראל, ולא עוד אלא בשעה
 שעונין אמר יהא שמי רבא מברך, אפילו
 נחתם גור דיןם אני מוחל ומכפר להם
 עונותיהם. בא לפניו מי שיש בידו הגדה,
 אומר לו הקדוש ברוך הוא בני תלמוד למה
 לא שנית.

בא מי שיש בידו תלמוד, הקדוש ברוך הוא
 אומר לו בני הויאל ונתחסכת בתלמוד, צפית
 במרכבה, צפית בנאהו שאין הניה בעולמי
 אלא בשעה שתלמידי החמים יושבים
 ועוסקים בתורה מציעין ומביטין ורואין והונין
 המון התלמוד הזה, בסא כבודיו הייך הוא

[יא] ומכאן שאדם צריך לעסוק בתורה בין
 לנسطר ובין בגנלה ולא יאמר אין לי אלא
 פשטי התורה ומה לי להבניס ראשית בדברים
 הנבוהים ואני ראי ולא כדי ועדין לא
 קשי (חגינה יד ופירש רשי' לא זקנתי).
 וכבר כתוב מן החיד"א במדבר קדמת
 מערבת הפ"א וויל' ומי שאינו מאמין בסוד
 אלא פשט ורמו ודרש הוא ר"ת פר"ד, ועליו
 נאמר בסום כפר"ד אין הבין, כי התורה היא
 פרד"ס והוא חיסר סמ"ך ונשאר פרד ודוק',
 עב"ל. אמנם גם אין יכול לעסוק בחכמת
 הקבלה بلا לעסוק בפשטי התורה ובמו
 שביאר באן הוחר שאין חכמה بلا תורה
 ואין תורה بلا חכמה ותרוייתו אצטריכו,
 ואפשר שעיל זה אמר אל תהיי בסוס' שהוא
 ר"ת סוד וرك סוד, אלא לימד גם הפשת וنم
 הסוד.

וכבר נודע מה דאיתא במדרשי שוחר טוב על
 משלוי (פרק י, א) שלעתיד לבא כאשר יעמוד
 הקב"ה לשופט את כולם בדיין בא לפניו מי
 שיש בידו שני סדרים או שלשה, הקדוש

הليمוד